№ 98 פרייז 2 קאפ. Lodzer Tageblatt.

לאָדזער טאָגעבלאַט

אַבאָנעמענטס-פּרײַז: אין רוסלאַנד: ס יאָר, 8 רובל. ס חצי יאָר 4 רובל. ס ביערטעל יאָר 2 רובל. ס חודש 70 קאָפ. אין אויסלאַנד: ס חודש 1 רובל 25 קאָפ. ענטפערן דעם אדרעס קאָסט 15 ק. אדרעס פון דער רעדאַקציע און אדמיניסטראַציע Лодзь, Петроковская 16. אדרעס פאַר דעפעשן: Лодзь. Тагеблатъ

רעדאַקציע און אדמיניסטראַציע פעטריקויער 16, טעלעפאָן 867. פיליע אין וואַרשוי: ח. רײַזנער, טוואַרדאַ 23, טעל. 17-63.

אַנאָנסן-פּרײַז: אַ שורה פעטיט אין מעקסט 1.20 ערשטע אַ דריטע זײַט 60 ק. לעצטע זײַט 30 קאָפ., גראַטולאַציאָנען פערלאַנגט מען אַן האָכצײַטס-אַנצײַגען 1-טע זײַט 1.50—לעצטע זײַט 1 רובל. ניט אָנגענומענע אַרטיקלען ווערען ניט צוריקגעשיקט. פאַרן אינהאַלט פון אַנאָנסען און די רעדאַקציע נימט פערענטוואָרטלעך.

זונטאָג י״ד אייר תרע״ד — 27 אַפּריל 10 מאַי 1914. — זיבענטער יאָהרגאַנג

„הזמיר״ היינט זונטאָג (פסח שני), דען 10-טען מאַי וועט פאַרקומען אין אַ גראַנדיעזע פייערונג לכבוד

גרויסען טעאַטער

דוד פרישמאַן׳ס יובילעאום

מיט אַ רײַכען און אינטערעסאַנטען פּראָגראַם. אין דעם ליטעראַרישען טײַל וועלען זיך בעטייליגען צווישען אַנדערע די בעוואוסטע ליטעראַטען הערען: ז. שניאור, שלום אַש, ד״ר גרשון לעווין, מ. ספּעקטאָר, בן אביגדור און ה׳ ליאַהאוועד. אין מוזיקאַלישען טײַל נעהמען אנטייל דער כאָר פון היינען „הזמיר״ ווי אויך דער בעוואוסטער פאָלקס-זינגער ה׳ קיפּניס.

בילעטען קען מען בעקומען היינט אַ גאַנצען טאָג נאָר אין דער קאַסע פון גרויסען טעאַטער.

אַנרויסע ערדציטערניש אין איטאַליען

פיעל שטעדט חרוב געוואָרען.—אומגעקומען טויזענדער מענשען.

די בעפעלקערונג אַנטלויפט איז טויט שרעק.

אַ שרעקליכע איבערשווענמונג פון איטאַליען. עס איז נאָך נישט פערנעמען דאָס גרויסע אומגליק וואָס עס האָט געטראָפען אין יאָהר 1909 אין מעסינאַ און עס איז ווערער דאָ אַ ירעה ווענען אַזאַ אומגליק, ווענען אַ שרעקליכער ערד-ציטערניש - קאַטאַסטראָפע מיט אַ אונגעהויער גרויסער צאָהל מענשען-קרבנות. ווענען דער קאַטאַסטראָפע טעלעגראַפירט מען פאָלגענדעס:

מילאַן (ספּ.) אין דער פּראָווינץ קאַלאַבריע איז געכטען פאָרגעקומען אַ שרעקליכע קאַטאַסטראָפע. די ערשטע ידיעות זענען ערשט אָנגעקומען אין דער נאַכט. אויף וויפיעל עס איז באַוואוסט איז די קאַטאַסטראָפע געווען זעהר גרויס פונקט אַזוי ווי אין יאָהר 1909 אין מעסינאַ, ווען עס זענען אומגעקומען 150,000 מאַן.

ווי מען טיילט מיט דעם „סעקאָלאָ״ איז אין דער געגענד אקימרעאַלע פאָרגעקומען צווישען 8 און 9 אַ זייגער ביז 6 ערד-שטויסען. לינגאַרי אנאָרט מיט 700 איינוואָהנער איז פאָלשטענדיג חרוב. עס גאָר נאָר נישט געבליבען. שרעקליכע סצענעס שפּיעלען זיך אָב. דער שאָדען איז אונגעהונער גרויס. לויט די לעצטע ידיעות איז דער גרעסטער טייל פון די איינוואָהנער באַגראָבען געוואָרען אונטער די חורבות. ארום האַלב 6 אַ זייגער אין דער פריה האָט מען דעם פּאַריזער קאָרעספּאָנדענט פון „סעקאָלאָ״ מיטגעטיילט, אַז נאָך פאָלגענדע ערטער זענען חרוב געוואָרען: סאַנטאַ בענורינאַ מיט 800 איינוואָהנער און צאַפּאַראַנאַ מיט 5470 איינוואָהנער אויסער נאָך פיעל קלענערע דערפלעך און שטעדטלעך, נאָר אַ גאַנץ קליינער טייל האָט זיך געקאָנט ראַטעווען. די וואָס זענען איבערגעבליבען לעבעדיג זענען מעהרסטענטייל משיגע געוואָרען.

מילאַן (ספּ.) ווי גרויס עס איז ווירקליך די קאַטאַסטראָפע איז נאָך אַלץ נישט באַוואוסט ווייל אַלע טעלעגראַפּישע און טעלעפאָנישע פערבינדונגען זענען צושטערט געוואָרען. היינט אין דער פריה איז אָנגעקומען אַ ידיעה, אַז אין מיטען דער נאַכט האָט מען געפיהלט אַ נייע ערד-ציטערניש, וועלכע איז געווען אַזוי שטאַרק ווי די ערשטע, אָהן אַ ספק האָט די קאַטאַסטראָפע ווידער אַ מאָל אָנגעמאַכט גרויסע חורבות.

קאַטאַניאַ (ספּ.) נעכטען אין אָוועגד האָט מען אין דער סביבה געהערט אַ שטאַרקע ערד-ציטערניש. בעזונדערס האָבען געליטען די געגענד אקירנאַלע. פיעל הײַזער האַלטען בײַם איינפאַלען און די איינוואָהנער פערלאָזען זיך זיי. עס איז באַלד אָנגעקומען מיטליטער-מיליץ מיט פּאַלאַטקעס און באַראַזאַ-מאַטעריאַל. די אדמיניסטראַציע בעאַמטע מיט אַ גרויסע צאָהל דאָקטוירים זענען אָבגעפאָהרען קיין קאַטאַניאַ.

רוים (ספּ.) אין דער געגענד פון אקירעאַלע אויף דער אינזעל סיציליען זענען פאָרגעקומען עטליכע שטאַרקע ערד-שטויסען, אויך דאָס אָבסעוואַטאָריום אויפ׳ן עטנאַ האָט געגעבען סיגנאַלען פון שטאַרקע ערד-שטויסען, איבער׳ם הויפט איז געווען שטאַרק די ערד-בעוועגונג אין סאַנטאַ רעגערינאַ מאַנדראַ און אין צאַפּעראַנאַ. צווישען דער בעפעלקערונג האָט אויסגעבראָכען אַ שטאַרקע פאַניק.

קאַטאַניאַ (פ.) אין אָוועגד האָט זיך דאָ געלאָזט פיהלען אַ שטאַרקער ערד-שטויס, וועלכער האָט געדויערט 6 סעקונדען און וועלכער האָט ארויסגערופען אַ שטאַרקע פאַניק, אַזוי איז אויך געווען אַ שטאַרקע ערד-שטויס אין דער אומגעגענד פון מאַנגאַנאַ און אקירעאַלע. מען טיילט מיט, אַז זעהר שטאַרק האָט זיך די ערד-ציטערניש געלאָזט פיהלען אין שטעדטיל לינגאַרא. עס זענען אהין געפאָהרען דאָקטוירים מיט סאַניטאַר-מאַטעריאַל די צוגען צווישען אַקירעאַלע און מאַנגאַנאַ האָבען נעמוזט אויפהערען צו קורסירען צוליב וואָס דער גאַנצער וועג איז צושטערט

אַגרויש פון יודישע דאָקטוירים אין ליעוו.

אַגרויש פון יודישע דאָקטוירים

קיעוו (ספּ. צום ל. ט.) די אַדמיניסטראַציע האָט אָנגעהויבען אַרויסצושיקען פון קיעוו די אויסלענדישע יודישע דאָקטוירים, וועלכע זענען דאָ פע־שריבען אַלס פעלדשערס.

שלום עליכס׳ן איז בעסער.

ווילנאַ (ספּ. צום ל. ט.) דער נעזונד-צושטאַנד פון בעליעבטען פאָלקס-דיכטער שלום-עליכם, וועלכער איז די טעג דאָ קראַנק געוואָרען אויף אינפלוענציע פערבעסערט זיך. דער חולה פיהלט זיך שוין בעדייטענד בעסער.

אַ מסירה פון אַ יוד אויף אַ יוד.

קיעוו (ספּ. צום ל. ט.) אַ יודישער צוקער-פאַבריקאַנט איסערלים, וועלכער האָט זיך אָנגעזאָגט צו בעצאָהלען 13,000 רובל דעם אייגענטימער פון אַ גרויסע שרפה, וועלכע האָט זיך פערשפּרייט מיט אַ געוואַלדיגע שנעלינקייט. פון דער שרפה זענען אָבגעברענט געוואָרען 60 יודישע הײַזער. עס איז אויך פערברענט געוואָרען אַ עלעמענטאַר-שולע. פיעל יודישע פאַמיליעס זענען נעכיעבען אהן אַ דאַך. דער שאָדען איז אונגעהויער גרויס.

אַשרפה אין אַ שטעדטעל.

ווילנאַ (ספּ. צום ל. ט.) אין שטעדטיל דיסנאַ איז אויסגעבראָכען אַ גרויסע שרפה, וועלכע האָט זיך פערברייט מיט אַ געוואַלדיגע שנעלינקייט איבער׳ן גאַנצען שטעדטיל. פון דער שרפה זענען אָבגעברענט געוואָרען 60 יודישע הײַזער. עס איז אויך פערברענט געוואָרען אַ עלעמענטאַר-שולע. פיעל יודישע פאַמיליעס זענען נעכיעבען אהן אַ דאַך. דער שאָדען איז אונגעהויער גרויס.

אַ ברעיוו פון אַ אויס-געהיילטען עפּילעפּסיקער.

די לעזער פון די צייטונגען ווילען מיר סיי־מעסטיש סימפּטיילען הענען דעם גוטווירקונג דען אינפלוס, וועלכער „עפּילעפּטיקאָן פון ד״ר ווייל״ מאַכט אויף די עפּילעפּסיע (חולה נופל). ווייל מיר ווילען נישט, אַז די געבראַכטע ידיעות אין די זשורנאַלען ווענען די גוטע רעזולטאַטען נאָכן בענוצען פון דעם דאָזיגען מיטעל זאָלען בלייבען גאָר ווערטער, גאָר זיי זאָלען אויך בעשטעטיגט ווערען מיט ניט צווייפעלהאַפטע פאַקטען. צו דעם ציעל האַלטען מיר פאַר נוצליך צו פערעפענטליכען איינעם פון די פיעל ברייעף, וועלכע עס בעקומט דער ד״ר ווייל ווענען די גוטע ווירקונג פון עפּילעפּטיקאָן אויף די פאַל-זוכט פון הייליגען וואַלענטי.

פעטערבורג טערץ 1912.

אין מערץ 1912 האָב איך אייך מודיע געווען ווענען דעם ערשטוינונג רעזולטאַט פון אייערע פּראָשקעס „עפּילעפּטיקאָן״ אַ דאַנק וועלכע איך בין געלייטען 23 יאָהר. פון די צייט אָן זענען שוין אַדורך 3 יאָהר און עס האָט זיך מיר נישט בעהיטען אפילו דער קלענסטער סימפּטאָם פון די פיגליכע און שרעקליכע קראַנקהייט. איך הייס נישט ווי אייך אָבצודאַנקען פאַר אייער „עפּילעפּטיקאָן״. אויב איהר וועט ווען אַ מאָל ווילען פערעפענטליכען דעם ברייעף אין אַנטוויזען מיין גאַנצען נאָמען און אדרעס, וועל איך דאַנקען נאָר נישט האָבען, און אפילו יעדער, ווער עס וועט ווילען בעקומען פון מיר ידיעות ווי ארום איך האָב זיך אויסגעהיילט פון עפּילעפּסיע דורך אייער וואונדערבאַרען „עפּילעפּטיקאָן״ וועל איך געבען אַ געוויסען קנטפער.

מיט אַכטונג:
P. ВИГАНДЪ
С.-Петербургъ В. О 14 линія, 57.

דאָס „עפּילעפּטיקאָן״ פון ד״ר ווייל״ איז צו בעקומען אין אַלע אפּטייקען אין בעסערע אפּטייקען סקלאַדען. אָבטיילונג פיר רוסלאַנד: חעמישע פאַבריק פון ד״ר ווייל אין פראַנקפורט א/מ. ווארשא פאַקסאַל 13. שיקט ארויס ווינענשאַפטלעכע ליטעראַטור אויפ׳ן ערשטען פערלאַנג גראַטיס P. J.

אַרויגעלעגט שעכטלען פון „עפּילעפּטיקאָן״ ד״ר ווייל״ זענען פערזעהען מיט אַ פלאַכבעג פון דער רוסישער צאָהל-קאַמער (טאַמאָזשנע) אין מיט אַ ערלויבניש 649 פון דער הויפּט-מעדיציניש פּראַוולעניג אין פעטערבורג. 5568 61

Dr. med. P. Braun
קרוטקאַ-שטר. 4, טעלעפ. 35-85.
נעוו. אסיסטענט פון בערלינער קלינִיקען
פּעציאַל-אַרצט פיר הויט-ווענערישע.
אין געשלעכטס-קראַנקהייטען, ספּעציעל בעהאַנדלונג דעם טריפּער אין סיפילים נאָך די נייעסטע מעטאָדען. עספּאַנגע פון 9—1 און פון 5—9, דאָמען פון 3—5, בעזונדערעס וואַרטע-צימער. 6568

בעקאַנטמאַכונג.
צו פערמיעטען פון 1-טען יולי 1914 אַ גרויסער רוגאָטער אין אַלט-שטאָדט № 15 צו ערפאָהרען בײַ שמואל זאַיזול מענדעל אַלט-שטאָדט № 15. 8 1 18

היינט זונטאָג י״ד אייר אין דער יאָהרצייט פון רשכבה״ג רבנו
אלי׳ חיים זצללה״ה מייזל
אב״ד דקהלתנו, ווירד אויפ׳ן בית החיים פון 10 ביז 1 מיטאָג אַ הזכרה אָבגערעכנט ווערען זוכר נשמתו הטהורה.
ווי ביטען אַלע אונזערע מיטגלידער צו ערשיינען.
577 די פערוואַלטונג פון „לינת הצדק״.

אויפיובעוואַרע נעזעל-שאַפט „ווייסלאַ״
אין אייגענע לאָגערס.
מ׳ווערען אויך געגעבען הלואות אויף מעבעל.
— פערפאַקונגען און ציהונגען. —
לאָדז, פיעטריקויער 69, טעלעפ. 90-28.
וואַרשע, מאַרשאַלקאָווסקע 104, טעל. 66-88.
6332 15 6

הערצליכע ביטע.
די יעניגע וועלכע זענען שולדיג געבליבען פאַר בילעטס פון די קינעמאַטאָגראַפישע פאָרשטעלונגען אין טעאַטער „מיראַזש״ פאַר׳ן וועכענערין-פעראַין בײַם „לינת החולים״, ווערען העפליכסט געבעטען, אום איינצובערענגען אויסגאַבען פאַר אינקאַסענטען, די קומענדע בעטרעגע אָבצושיקען צו פרוי ליפשטיין נאָווע-צענעלניאַנע 5, צו פרוי וואָלק—פעטריקויער 124 און אין פעראַיינס-לאָקאַל, פּאַלודניאַווע 19.
אין נאָמען פון די ארמע וועכנערינען דאַנקט הערצליכסט
די פערוואַלטונג.

צור פערלאָבונג פון פרל.
ביילה נאכה ראָזען
מיט הערן
חיים וואָלף ווינטעלזאָהן
גראַטולירען הערצליך און ווינשען עהיגעס גליק איהרע פרײַנדינס
פעלא סעגאַל, רוזשע מוכניצקע, נוטשע רוזען, אסתר פיאַסקאָווסקע, חנה טוגענדמאַן.

היינט זונטאָג י״ד אייר אין דעם יום-אבל פון אונזער געמײַנדע, אין דעם טאָג וואָס אונזער טייערער ניעפערגעסענער גרויסער נאון און טייערער רב רשכבה״ג רבנו
אלי׳ חיים זצללה״ה מייזל
אב״ד דקהלתנו אין נפטר געוואָרען, ווירד אויפ׳ן בית החיים פון 10 ביז 1 מיטאָג אַ תפלה והזכרה אָבגערעכנט ווערען לזכר נשמתו הקדושה והטהורה. ווי ביטען אַלע אונזערע מיטגלידער און פרײַנד פינקטליך צו קומען.
די פערוואַלטונג פון ת״ת על שם מרן רבנו זצללה״ה.

צום יאָהרצייט

פון הרה״ג ר׳ אליהו חיים מייזעל זצ״ל.

היינט ווערט צוויי יאָהר זײַט עס נפטר געוואָרען דער לאָדזער רב הרה״ג ר׳ אליהו חיים מייזעל זצ״ל.

היינט איז דער יאָהר-צײַט טאָג.

אויב אין די 40 יאָהר וואָס דער נאון איז געזעסען אויף דעם כסא-הרבנות אין לאָדז איז ער נעווען גע־עהרט און געשעצט געווען אין דער לאָדזער קהלה און זײַן נאָמען איז ווײַט געגאַנגען איבער כל הפיצות ישראל. האָבען די לעצטע צוויי יאָהר, פון נאָך דער פטירה אַנ־איבערינען מאָל געווען דער וועלט בכלל אין לאָדז בפרט ווי גרויס עס איז געווען די גײַסטיגע השפעה פון דעם נפטר.

די לאָדזער יודישע קהלה וואָס איז אונטער זײַן הנהגה געוואַקסען און געוואַקסען אין פערליוף פון די 40 יאָהר פון זײַן טעטיגקייט, האָט די גאַנצע צײַט נישט געוואוסט פון קיין שום שפּאַלטונגען און קריעגע, פון קיין שום לאַנגערן און שנאת חנם, פון פּאַרטײַען און מחלוקת.

עס האָט נעהערשט אַ אחדות אין דעם יודישען לאָדז אפילו די גע־וועהנליכע שפּאַלטונגען, וואָס מען זעהט אין אַנדערע יודישע מקומות צווישען די פרומערע קלאַסען און די נישט-פרומע האָט זיך אין לאָדז אויך נישט געפיהלט. די גאַנצע קהלה, איז געווען אײַן גאַנצעס — לשם ולתפארת בישראל.

מען דאַרף דערבײַ נישט פערגע־סען, אַז געלעגענהייטען און סבות צו אַזוינע שפּאַלטונגען און סכסוכים האָבען געקאָנט זײַן נעגוג, וואָרום לאָדז האָט זיך אין יענער צײַט ערשט געשאַפען. עס זענען אהער געקומען פערשיעדענע עלעמענטען, מענשען פון פערשיעדענע ערטער מיט פער־שיעדענע השגות און איבערצײַגונגען.

נאָר איבער דעם אלעם האָט גע־הערשט די גרויסע השפעה פון אַלטען רב זצ״ל. מען האָט געפיהלט אַ יראת הכבוד צו איהם, זײַן גײַסטיגע געשטאַלט האָט איבער אַלעם גע־שוועבט און געשיצט, איינגעהיט פון סכסוכים און רײַסענישען.

נאָר קיים איז דער רב נפטר גע־וואָרען, איז פון דער מוסטערהאַפטער לאָדזער יודישע קהלה געוואָרען אַ תל. פון אַלע זײַטען האָבען זיך שוין ארויסגעלאָזט פערשיעדענע מחרחרי־ריב און דאָס פײַער האָט זיך צופלאַ־קערט.

דאָס יונגע לאָדז וואָס האָט זיך ערשט גענומען בויען און ארײַנברענ־גען אין ארדנונג אין אַלע איהרע אינ־סטיטוציעס; דאָס יונגע לאָדז, וועל־כע האָט זיך ערשט גענומען פאַר דער ארבײַט, וואָס אַזאַ גרויסע יודישע קהלה האָט פאַר זיך—האָט אַנ׳אומ־גליק געטראָפען מיט דער פטירה פון רב ז״ל.

פון אַלע זײַטען, פון אַלע ווינקע־לעך האָבען זיך ארויסגעלאָזט די, וועלכע האָבען בײַ׳ם רב׳ס לעבען מורא געהאַט צו שטערען די אחדות פון דער קהלה און געגומען זײהען דעם זאָמען פון שנאה און האָס צווישען די לאָדזער יודען. שפּאַלטען די קהלה אין צוויי לאַנערן, און פער־פלײַצען לאָדז מיט מסירות, עפענט־ליכע סקאַנדאַלען און חילול השם.

וואָס האָט דען לאָדז אַלץ נישט איבערגעלעבט אין די לעצטע צוויי יאָהר? וועמען איז עס דען נישט בעוואוסט?

נאָר צוויי יאָהר, און איצט זעהט מען ערשט ווי גרויס עס איז געווען די פערזענליכקייט פון נפטר און ווי שטארק זײַן השפעה און זײַן אויטאָרי־טעט איז געווען אין דער לאָדזער יודישער קהלה.

היינט איז דער יאָהר-צײַט-טאָג. יעדער לאָדזער יוד וועט היינט ערשט פיהלען און בעקלערען ווי גרויס די אבדה איז געווען.

און לאַנג נאָך זעהר לאַנג וועט לאָדז יעדעס מאָל אין דעם טאָג פון יאָהרצײַט דערמאָהנען מיט אַ יראת הכבוד דעם גרויסען נפטר, דעם אמת׳ן מנהיג רוחני, וואָס האָט מיט דער קראַפט פון זײַן גײַסט, מיט דער מאַכט פון זײַן אויטאָריטעט און מיט זײַן עהרליך וואָרט צוזאַמען געהאַל־טען די פערשיעדענע יודען און גע־מאַכט פון זיי אײַן גרויסען קבוץ, אַ גרויסע און אָנגעזעהענע יודישע קהלה.

* * *

הזכרות.

אין דער אַלטשטאָדטישער שוהל האָט נעכטען דער חזן יאַסעלעוויטש געמאַכט אַנ׳הוכרה נאָכ׳ן לאָדזער רב זצ״ל, בײַ וועלכער עס זענען גע־שפּענדעט געוואָרען לטובת דעם רב׳ס תלמוד תורה פאָלגענדע נדבות: בערעש שוויצער 3 ר׳, מרדכי וואַר־שאַווסקי, מענדיל זאַלצבערג, שמואל זײַנוויל סענדער 2 ר׳, אברהם וואַר־שאַווסקי, בנימין וויאָנזאָווסקי צו 1 ר׳ בנימין אברמאָוויטש 50 ק. אויך וועט היינט זונטאָג פון 10 ביז 11 געמאַכט ווערען אין שול אַ הזכרה.

אויסערדעם וועלען היינט נאָך אין אײַנינע שוהלען און בתי-מדרשים פאָרקומען הזכרות.

אַ גרויסע שרפה פון אַ אויטאָמאָביל.

אין דער נאַכט פון פרייטאָג איז אין דער פאַבריק פון אַ אויטאָמאָביל אויפגעקומען אַ גרויסע שרפה. אין דער פאַבריק זענען אָבגעברענט אַלע מאַשינען, אַלע מאַטעריאַלען און אַ גרויסע צאָהל אויטאָמאָביל. דער שאָדען איז אונגעהויער גרויס.

אַ גרויסע שרפה אין אַ פּאַלאַץ.

אין דער נאַכט פון פרייטאָג איז אין אַ פּאַלאַץ אויפגעקומען אַ גרויסע שרפה. אין דער פאַבריק זענען אָבגעברענט אַלע מאַשינען, אַלע מאַטעריאַלען און אַ גרויסע צאָהל אויטאָמאָביל. דער שאָדען איז אונגעהויער גרויס.

הערצליכע ביטע.

די יעניגע וועלכע זענען שולדיג געבליבען פאַר בילעטס פון די קינעמאַטאָגראַפישע פאָרשטעלונגען אין טעאַטער „מיראַזש״ פאַר׳ן וועכ־נערין-פעראַין בײַם „לינת החולים״, ווערען העפליכסט געבעטען, אום איינצובערענגען אויסגאַבען פאַר אינקאַסענטען, די קומענדע בעטרעגע אָבצושיקען צו פרוי ליפשטיין נאָווע-צענעלניאַנע 5, צו פרוי וואָלק—פעטריקויער 124 און אין פעראַיינס-לאָקאַל, פּאַלודניאַווע 19.
אין נאָמען פון די ארמע וועכנערינען דאַנקט הערצליכסט
די פערוואַלטונג.

נעכיראסאוו'ס רעדע אין דומע

נעגען דער יודישער רעכטלאזער לאגע.

(לויט'ן סטענאגראפישען בעריכט).

ווי טיר האבען שוין מיטגעטיילט אין אונזער פרייטאג'דיגער נומער, איז דער בעוואוסטער קאדעטישער רעפוטאט, ווינצע-פרעזעס פון דער קארעטנישער פראקציע פראפ. נעקראסאוו ארויסגעטרעטען אין רומע מיט זעהר א נעלונגענער רעדע וועגען דער יודישער לאגע, וועלכע האט געמאכט א געמאלדיגען רושם.

מיר גיבען דערום איצט איבער די רעדע אויספיהרליך לויט'ן סטענאגראפישען בעריכט.

רעכטלאזיגקייט.

איך וויל איין דא אויפמערקזאם מאכען אויף איין געביעט פון אונזער אינערליכער פאליטיק, וועלכע קאנצענטרירט אין זיך די מאסע שלעכטעסטע זייטען פון אונזער רעגיערונגס-רעזשים, אין וועלכען עס שפיגעלט זיך אב אין דער ערגסטער פארם די גאנצע אונגעזעצליכקייט, דער גאנצער ווילקור, וואס איז אויסגענאסען איבער'ן גאנצען לאנד.

איך וואלט איך געוואלט אויפוויזען, מיינע הערען, וויי נרויס עס איז די סתירה, צווישען דער קולטור און דער פאליטיק פון דער רעגיערונג בנוגע צו א גאנצער קאטעגאריע בירגער, צו א גאנצ פאלק, וואס וואוינט אויף דער טערריטאריע פון דער רוסישער אימפעריע, און וועלכעס ניט בלויז עס געניעסט ניט פון בירגערליכער גלייכבערעכטונג, נאר עס ווערט געשטויסען אין א אבגרונד פון רעכטלאזיגקייט.

אונזער געזעצגעבונג וועגען יודען איז געגרינדעט אויף אזעלכע פרינציפען, אז מען קען עס אפילו ניט אנרופען געזעצגעבונג. דאס איז געזעצלאזיגקייט, ארמיניסטראטיווער ווילקור, וואס האט בעקומען א געזעצליכע קראפט. און ווען איהר קומט צו צו דעם געביעט קאנט איהר אפילו ניט אנען ווי עס דריקט זיך אויס אונזערס א שפריכוואָרט: „דאס געזעץ איז הייליג, נאר די אויספיהרער זענען שלעכט". בנוגע דער יודען-פראגע איז נאר ריכטיג צום בעדויערן די צחייסע טייל פון דעם שפריכוואָרט. ניט הייליג זענען אונזערע געזעצען אויף דעם געביעט, ווייל די גערעכטיגקייט איז דארט פערניכטיגט אויף אונגערעכטיגקייט.

עס זענען פארהאן פערשיעדענע מדרגות ווי אזוי צו פערווירקליכען די בירגערליכע פרייהייט פון א קולטורעלע מלוכה, עס זענען אבער פארהאן פארזונען, וועלכע רעכענען זיך פאר עלעמענטארע פאר אלע מלוכות, אויף וועלכער קולטור-שטופע זיי זאלען ניט שטעהען: יעדען בירגער דארף זיין גאראנטירט גלייכבערעכטיגונג, א געוויסענהאפטע אויסטייטשונג פון די נעזעצען און אנ'ערהליכע אויספיהרונג פון זיי. קיין איינציגע פון די דאזיגע בעדינגונגען איז אין רוסלאנד ניט פארהאן.

א טראגעדיע פון גאנץ רוסלאנד.

דער בעוואוסטער ענגלישער מלוכה-קענער דאיס, וועלכער האט א שם אין דער גאנצער קולטורעלער וועלט, זאגט, אז נאכדעם ווי ער האט זיך בעקענט מיט דער יודישער לאגע אין רוסלאנד, איז ער געקומען צום בעשלוס, אז געגען דעם רעזשים דארף מען פראטעסטירען, פונקט ווי געגען דעם סיסטעם פון ענגים אין די טורקעס. אט דאס איז א שענער פערגלייך, וואס קומט אויפ'ן געדאנק פון א מערב-אייראפייאישען בעאמטער. דא האנדעלט זיך ניט בלויז וועגען דער ווילקור פון דער אדמיניסטראציע. ניין, די געזעצען אליין זענען אזוי אוועקגעשטעלט, אז זיי געבען א ברייטען פלאץ פאר אזא רעזשים. און דער רעזולטאט דערפון איז א טראגעדיע ניט בלויז פון יודישען פאלק, ניט בלויז פון די דאזיגע אומגליקליכע מענשען, וועלכע זיפצען און קרעכצען אונטער די קלעם פון דער ארמיגיס-טראטיווער מאכט. ניין, דאס איז א טראגעדיע פון אונזער גאנצען מלוכה-לעבען.

אויף קיין איינציגען געביעט פון דער אינערליכער פאליטיק וועט איהר ניט געפינען אזא ניט-אויסגעהאלטענ-קייט, אזא וואקלען זיך, ווי בנוגע צו דער יודען-פראגע. און עס קען אויך אנדערש ניט זיין, ווייל די לאגע, וואס אונזערע געזעצען בעשאפען, איז ווירק-ליך א אונערטרעגליכע: זי ברענגט דערצו, אז די מאכט מוז אבטרעטען פון איהר פאליטיק, און נאר אין פעריאדען פון משוגעת, בעת די מאכט וויל דער-שטיקען אלעס לעבעדיגע אין רוסלאנד דאן טהוט זי זיך א נעהם צו די געזעטזליכע קרבנות, צו די יודען, און הויבט זיי אן אונטערדריקען מעהר ווי אלץ מאל.

די לאגע פון יודען.

מיט זיעבען יאהר צוריק, בעת פאר-ווינטערער פון מיניסטארען-ראט איז שוין געווען ניט נראף ווינטע, וועלכען מען בעשולדיגט אין יודען-פריינדשאפט, נאר פ. א. סטאלעפין, האט דער מיניס-טארען-ראט צוגעשטעלט אויף דער אלערהעכסטער בעשטעטיגונג א זשורנאל, אין וועלכען סזענען געווען אויסגערעכענט א גאנצע רייה מיטלען, וועלכע זאלען קאנען פערלייכטערן די לאגע פון די יודען אין רוסלאנד. עס איז זעהר און זעהר בעלעהרענד צו פערגלייכען די מיטלען, וואס זענען דאמאלט פראיעקטירט געווארען, מיט דעם, וואס מיר האבען איצט. דאס וועט אונז ווייזען, וואס פאר א נעווארינען טריט צוריק מיר האבען געמאכט פאר די דאזיגע 7 יאהר.

(פארטזעצונג קומט)

אטראגעדיע פון א יודיש מיידעל.

א בלוטיגע טראגעדיע האט זיך ריטעג אבגעשפיעלט אין ניו-יארק. א יודיש מיידעל האט דערשאסען איהר קריסטליכען געליעבטען דערפאר, וואס ער האט ניט געוואלט מיט איהר הייראטען, ווייל זיינע עלטערן האבען איהם נישט ערלויבט צו הייראטען א יודיש מיידעל.

דאס מיידעל איז הענריעטא האלפערן 27 יאהר אלט. זי איז אהער געקומען פון עסטרייך מיט 18 יאהר צוריק. קיין עלטערן האט זי ניט—איהר איינציגער קרוב דא איז א ברודער. איהר קריסטליכער געליעבטער איז געווען דזשאזעף אנזילינא, 24 יאהר אלט, א שעהנער יונג מיט בלאנדע האר. און איז געווען בעשעפטיג אין א קינעמאטאגראף און טען פלעגט זאגען, אז ער פלעגט פער-כשוף'ן מיידעלעך מיט זיין שעהנקייט.

ווען פאליציי איז ארייין אין זיין וואהנונג האבען זיי געפונען הענריע-טא'ן מיט'ן רעוואלווער אין דער האנד נעבען דעם צוביטיגטען קערפער פון איהר ערמא-דעטען געליעבטען. זי האט ניט בעוויזען סיין שום מינע פון אויפרעגונג, נור גאנץ קאלטבלוטיג האט זי איבערגעגעבען דעם רעוואלווער צו א פאליציסמאן אין די הענד. און האט צו איהם געזאגט די פאלגענדע ווער-טער: „ער האט פערשיי-אכען מיך צו הייראטען לעצטען יאטאר און דאן האט ער מיר געגעבען דעם רעוואלווער און מיר געזאגט, אז אין פאל ער וועט זיין ווארם ניט האלטען זאל איך איהם דער-שיסען. איך האב אזוי געטהון, און איצט קאנט איהר מיך נעהמען וואו איהר ווילט און מיך אויך טויטען—מיך ארט עס ניט".

אין בעריכט האט זי פאר דעם ריכ-טער דערצעהלט, אז דער קריסט האט געזוכט איהר בעקאנטשאפט א לענגערע צייט ביז עס איז געקומען דעם 28-טען דעצעמבער, לעצטען יאהר, ווען ער האט זיך מיט איהר בעקענט. שפעטער האט ער איהר פארגעשלאגען, אז זי זאל איהם הייראטען, אבער זי האט זיך ענטזאגט, ווייל ער איז א קריסט און זי א יודין. ער האט דאן איהר געגעבען א רעוואלווער און געזאגט זי זאל איהם דערשיסען אין פאל ער וועט צוליעב רעליגיאן זיך ענטזאגען פון איהר. זי האט דעם רעוואלווער פרובירט און ער האט ניט געשאסען. ער האט איהר שפעטער געבראכט אנ'אנדער רעוואל-ווער און דער האט יא געשאסען. זי האט דעם דאזיגען רעוואלווער בעהאל-טען און איהם איצט בענוצט. מיט 2 טעג צוריק, האט זי ווייטער דערצעהלט האט זי פון איהם ערהאלטען א ברייף, אין וועלכען ער זאגט אז ער מוז פאלגען זיינע עלטערן, וועלכע ראטהען איהם ניט צו הייראטען א יודיש מיידעל. ווען ער איז געקומען א הייס, האט זי פון איהם פערלאנגט אנ'ערקלערונג. ער האט געענטפערט, אז דער ברייף ער-קלערט שוין אלץ. זי האט דאן אויף איהם 4 מאל אויסגעשאסען און ער איז געפאלען טויט.

דער פראפעסאר הערמאן כהן אין פעטערבורג.

דער פראפעסאר הערמאן כהן איז געקומען קיין פעטערבורג און אויפגע-נומען געוואָרען מיט גרויס כבוד, אויפ'ן וואקזאל האבען איהם מקבל פנים געווען די גרעסטע פארשטעהער פון דער וויסענשאפטליכער וועלט אין פעטער-בורג. דער ווייצ-פארזיצענדער פון דער פילאזאפישער געזעלשאפט פראפעסאר ראדלאוו האט איהם וואָרים בענריסט און איהם אונטערגעטראגען א דיפלאם פון אנ'ערען-מיטגליד אין דער דער-מאהנטער געזעלשאפט.

מיטוואך אין אוונד האט כהן גע-לעזען זיין ערשטער לעקציע אין דער קייזערליכער נאָגראפישער געזעל-שאפט, ער האט גערעדט וועגען דער עטהיק פון יודענטום. כהן האט זיך בעזונדערס אבגעשטעלט אויף דעם גע-דאנק פון אחדות הבורא אין יודישען גלויבען און אויפגעזעהען, אז דער גלויבען אין גאט איז דער הויפט-יסוד פון סאציאלען מאראל, וואס פער-איינינט די גאנצע מענשהייט.

דער זאל איז געווען איבערפולט, די פערזאמעלטע האבען געמאכט דעם לעקטאר רוישענדע אוואציעס.

לויט די ביטעס פון די פערשיע-דענע געזעלשאפטען אין פעטערבורג וועט כהן לעזען דארט זיין רעפעראט „וועגען דער עטהיק פון יודענטום" נאך 3 מאל. צום ערשטען אין דער יודישער געזעלשאפט צו פערשפרייטען העכערע בילדונג, דאן אין רעליגיעזע פילזאפישע פרעגען, אין האב אזוי געטהון, און איצט קאנט איהר מיך נעהמען וואו איהר ווילט און מיך אויך טויטען—מיך ארט עס ניט".

אין בעריכט האט זי פאר דעם ריכ-טער דערצעהלט, אז דער קריסט האט געזוכט איהר בעקאנטשאפט א לענגערע צייט ביז עס איז געקומען דעם 28-טען דעצעמבער, לעצטען יאהר, ווען ער האט זיך מיט איהר בעקענט. שפעטער האט ער איהר פארגעשלאגען, אז זי זאל איהם הייראטען, אבער זי האט זיך ענטזאגט, ווייל ער איז א קריסט און זי א יודין. ער האט דאן איהר געגעבען א רעוואלווער און געזאגט זי זאל איהם דערשיסען אין פאל ער וועט צוליעב רעליגיאן זיך ענטזאגען פון איהר. זי האט דעם רעוואלווער פרובירט און ער האט ניט געשאסען. ער האט איהר שפעטער געבראכט אנ'אנדער רעוואל-ווער און דער האט יא געשאסען. זי האט דעם דאזיגען רעוואלווער בעהאל-טען און איהם איצט בענוצט. מיט 2 טעג צוריק, האט זי ווייטער דערצעהלט האט זי פון איהם ערהאלטען א ברייף, אין וועלכען ער זאגט אז ער מוז פאלגען זיינע עלטערן, וועלכע ראטהען איהם ניט צו הייראטען א יודיש מיידעל. ווען ער איז געקומען א הייס, האט זי פון איהם פערלאנגט אנ'ערקלערונג. ער האט געענטפערט, אז דער ברייף ער-קלערט שוין אלץ. זי האט דאן אויף איהם 4 מאל אויסגעשאסען און ער איז געפאלען טויט.

די ווייטערדיגע בודזשעט-ויכוחים אין דומע.

די רעדעס פון די יודישע דעפוטאטען באמאש און פרידמאן.

פעטערבורג (פ.) אויף דער פרייטאג'דיגער און נעכטיגער דומע-זיצונג זענען ווייטער פארגעקומען די אלגעמיינע ויכוחים וועגען בודזשעט. עס זענען ארויסגעטרעטען א גאנצע רייה רעדנער.

מיליוקאוו אין א לענגערער רעדע קריטיקירט שארף די אינערליכע פאליטיק פון דער רעגיערונג און לעגט פאר אין נאמען פון די קאדעטען אבצוואר-פען דעם איבערגאנג צו די איינצעלנע סמיעטעס פון בודזשעט.

דער לאדזער יודישער דעפוטאט

ד"ר באמאש

האלט א שארפע רעדע, אין וועלכער ער ווייזט אן אויף דער רעכטלאזיגקייט און דער נעדריקטער לאגע פון די יודען. דער רעדנער ערקלערט, אז די רעגיע-רונג צוזאמען מיט די שווארץ-מאה'שע ארגאניזאציעס, אויס טורא פאר א רע-וואלוציאָנערען אויספרוך מצד דער רו-סישער בעפעלקערונג, בעמיהען זיך מיט אלע מעגליכקייטען איבערצוצייגען דער בעפעלקערונג, אז אין אלע צרות זענען שולדיג די יודען. דאס טהוט מען צוליעב דעם, כדי אבצוווענדען פון זיך דעם פאלקס-צארן און אנווענדען איהם אויף די יודען.

צום סוף פון זיין רעדע רופט אויס דער רעדנער מיט בעגייסטערונג: אבער ניט קיקעדיג אויף אלע צרות, רדיפות און באיקאטען, וואס די יודען שטעהען זיך אויס די לעצטע צייט, וועט דאך א מאל קומען דער טאג, ווען זיי וועלען סוף כל סוף דערגרייכען בירגערליכע רעכט.

יעפרעמאוו ערקלערט, אז די פראגע-סיסטען וועלען שטימען געגען בודזשעט.

דער יודישער דעפוטאט

פרידמאן

ערקלערט, אז די יודישע דעפוטאטען קאנען ניט שטימען פאר'ן בודזשעט פון דער רעגיערונג, וועלכע רופט די יודען און רואינירט זייער מאטעריעלען וואוילשטאנד.

דורך אנ'אבשטימונג איז דער איבער-גאנג צו בעטראכטען די איינצעלנע סמיעטעס אנגענומען געוואָרען מיט א מעהרהייט פון 166 געגען 72 שטימען פון דער אפאזיציע.

הופאן № 98

יעדער לעזער, וואס שטעלט צו אויעלכע 10 קו-פעגען בעקומט יעדע 2 וואכען א באנד

יודישע געשיכטע

(פון פראפ. גרעץ)

אלס פרעמיע פון „לאדזער טאגעבלאט" נור פאר **20** קאפ אבאנד.

וועלט-נייעס.

שנעץ פון דער מדבר סאהארא.

א וועלטענע נאטור-ערשיינונג איז געווען א וועהען פאריגען שבת אויף די שוואצאריש-אלפען, דאס איז געווען א שנעץ פון א שענער רויזיגער קאליר. בי אנ'אויספארשונג האט זיך ארויסגעשטעלט, אז דער שנעץ איז פול מיט זאמד און איז פון דעם רעגנבאגן אל ער האבען אהערגעקומען דורך א שטארקען שטורם אין דער מדבר סאהארא, אויף שוא אופן האט דער שטורם זיך ארויבערגעטראגען איבער דעם מיטעלערנישען ים ביז די אלפען. דער ראזע-שנעץ איז איידער ער איז אראבגעפאלען א לענגע צייט געווען אין דער הויך פון דער ליפט.

* * *

אנ'אמעריקאנישער געגעראל דערהרג'ט געוואָרען פון זיין איינעגעם זוהן.

א גרויסע סענסאציע האט איצט ארויסגע-רופען אין ניו-יארק דער פאקט, וואס א זוהן האט דערהרג'עט זיין פאטער א גענעראל. דער גענעראל שעסטער איז א לאנגע צייט געווען צוריקגעקומען מיט זיין זוהן און זיי זענען זיך נישט צופרידענגעקומען. די מחלוקת צווישען זיי האט זיך געצויגען ביז יאהר צוליעב דעם וואס דער גענעראל האט זיך געגעבען מיט זיין פרוי, וואס עס איז דעם זוהן געווען דערהיידער.

* * *

א קאנגרעס וועגען קינדער-שוץ אין מאדריד.

צוליעב דעם, וואס אין מאדריד הערשט אנ'אונגעהייער גרויסער קינדער-עלענד, אין העכער 30,000 קינדער געפינען זיך אהן שוץ איז די טעג פארגעקומען א קאנפערענץ וועגען קינדער-שוץ.

לויט דעם בעריכט אין די רעדעס, וואס זענען געהאלטען געוואָרען אויפ'ן קאנפערענץ האט זיך ארויסגעוויזען, אז די דערמאהנונג צוהל קינדער געפינען זיך אהן שום השגחה און וועגרוג פערלאזען פון עלטערן און משפחה מוזען זיי אויף פערשיעדענע וועגען זוכען לעבענס-מיטל, אזוי פערגעהען זיך א גרויסער טייל פון די קינדער מיט בעטלען, אנ-דערע מיט גנבות און נאך אנדערע אנגעהריגע מיטלען.

אויפ'ן קאנפערענץ זענען שטארק ארויסגע-געוואָרען די פערשיעדענע געזעלשאפטליכע אינסטיטוציעס מיט זייער ארדנונג. ס'איז אנ-געוויזען געוואָרען די אונבארמהרציג מען בעגעהט זיך מיט קינדער אין די רעגיערונגס ערציהונגס-אנשטאלטען, וואו מען בעגעגנט זיך מיט מארפיעס צו בערוהיגען קינדער, וואס וויינען צו אפט און מיט דער שלעכטער באהרונג, וואס מען גיט זיי. און דערוויבער פאלען אפ די די קינדער פון די פערשיעדענע ערציהונגס-אנשטאלטען שפעטער צו לאסט דער געזעל-שאפט און ס'ענטוויקלען זיך אזעלכע נישט ווינשענדע עלעמענטען.

דער קאנפערענץ האט בעשלאסען, אז עס זאלען אנגענומען ווערען די נויטיגע מיטלען און די עלענדע קינדער זאלען זיך געפינען אונטער א ארגעלטמיגער השגחה.

אנזייגען

בלאנקעטס

בעטלעך

מאטראסען

ווייסע ווארען

ווייסע ווארען

**ווייסע וואר

דער יובילעאום פון דוד פרישמאן אין לאדז.

דוד פרי״מאן.

הייגט וועט דאס יודישע לאדז פייערן איינעם פון אונזערע גרעסטע שריפט־שטעלער און דיכטער—דוד פרישמאן׳ן.

לאדז האט זיך מיט פיעל סימפאטיע, מיט א אויפריכטיגען אינטערעס און מיט גרויסער ברייטווילינקייט אָפּגערופען אויף דעם דאזיגען יובילעאום, און ס׳איז דעריבער נאר קיין ספק ניט, אז די פייערונג, וואס וועט הייגט אין אחענד פארקומען אין גרויסען טעאטער, וועט זיך פערוואנדלען אין א גראנדיעזען יום־טוב, אין א אימפאזאנטע דעמאנסטראציע פאר דער יודישער ליטעראטור.

פרישמאן איז זיכער איינער פון די וועניגע יודישע שריפטשטעלער, וואס האט עהרליך און כשר פערדיענט, אז דאס יודישע פאלק זאל איהם מאכען א עהרען־יום־טוב. ער איז געווען ניט נאר א ווענ־ווייזער, א מדריך אויפ׳ן געביעט פון דער יודישער ליטעראטור אין צוויי שפראכען, נאר ער איז אויך געווען א שאפענדער קינסטלער, וועל־כער האט בערייכערט די העברעאישע און יודישע ליטעראטור מיט אויגע ווערק, וועלכע האבען א בלייבענדיגען ווערט.

פרישמאן האט דורך זיין פרוכטבארע ליטעראַרישע ארבייט, וועלכע איז גע־ווען עפאכעמאכענד, און דורך זיין ערנסטע, שארפע און פעראנטוואָרטליכע קריטיק פון געוויסע ניט־נארמאלע ער־שיינונגען אין אונזער סאציאלען און קולטורעלען לעבען, געשאפען דעם באדען פאר דער יודישער געזעלשאפט־ליכקייט. ער האט אבגעריינט די דומפיגע אט־מאספערע, אין וועלכער ס׳האט זיך געצאפעלט און געוואָרפען די יודישע נאס, וואו ס׳האט נאך געשוועבט דער נייסט פון שטיקעריגען נהעטא.

פרישמאן איז ניט נאר א ליטעראט, ניט אויפ׳ן ליטעראַרישען געביעט אליין האט ער זיך ערוואָרבען גרויסע פער־דיענסטען, אויך אין געזעלשאפטליכען זין איז זיין טעטיגקייט געווען א פרוכט־באַרע. ס׳איז ניט געווען קיין איין גע־זעלשאפטליכע ערשיינונג, צו וועלכער ער האט ניט אנגענומען א בעשטימטע שטעלונג, ס׳איז ניט געווען קיין איין יודיש־געזעלשאפטליכע בעוועגונג, פאר די לעצטע 25-30 יאהר, אין וועלכער ער האט ניט גענומען קיין אקטיוען אנטייל. פון דער שיינער ליטעראטור, פון דער ליטעראַרישער קריטיק, איז ער ארי־בערגעגאנגען צו דער טענליכער פרעסע, וואו ער האט אלס פעליעטאניסט און פובליציסטישער שריפטשטעלער רע־אגירט אויף אלע טאג־טענליכע פראגען.

פרישמאן איז געווען איינער פון די העקער, וואס האט געריפען צו א נאצ־יאנאלער „איבערשאצונג פון אלע ווער־טען" אין א מארערנעם נייסט. און אויב מיר האבען יא עפיס אין די לעצטע יאהרען „איבערגעשאצט", איבערגעבויט און איבערגאנגערשט, אויב ס׳האט זיך אנגעהויבען שאפען אין וועבען א מא־דערנע יודישע קולטור—האט דוד פרישמאן א גרויסען חלק אין דעם.

אויפ׳ן געביעט פון דער יודישער געזעלשאפטליכקייט האט פרישמאן גרוי־סע פערדיענסטען, און די דאזיגע בע־דייטונג זיינע איז נאך ביז א הער ניט אָפּגעשאצט געוואָרען חיי נעהערונג איז. ס׳איז א טעות, וואס מען זאגט, אז פרישמאן דער שיינייסט, פרישמאן דער קריטיקער האט נאר געקעמפט נעגען דער בטלנות אין דער ליטעראַ־טור—ער האט געקעמפט נעגען יעדער ארט בטלנות אויף אלע געביעטען פון יודישען לעבען. זיין שארף אויג האט ניט זיין דורכגעלאזט קיין איין ערשיינונג, מיט זיין שארפער פערער האט ער אָבגעריינט און אויסערוימט דאס אלטע, אָבגעלעבטע און פערשימעלטע, ארייגברענגענדיג א נייעם גייסט אין אונזער לעבען און וועקענדיג פרישע כחות.

זיין יובילעאום איז דעריבער פאר אונז א אמת׳ער קילטור־יום־טוב.

I. U.

דער יובילעאום.

איך האב זיך שוין פיעל מאל גע־פרעגט: וויז קומט צו לאדז גאנץ אפט אזא שארפער געזעלשאפטליכער חוש? שוין נישט איינמאל האט עס גע־טראפען, אז אין וויכטיגע ערשיינונגען פון אונזער לעבען האט לאדז דעם אויבענאן פערנומען; אין פיעל בעדיי־טענדע געזעלשאפטליכע געשעהענישען האט לאדז די בכורה געהאט.

לאדז פערשטעהט צו רעאגירען, זיך אָבצורופען מיט וואָרימקייט, מיט א ברען, מיט א בענייסטערונג.

אונזער שטאדט איז מיר קליך אין דער הינזיכט אפטמאל צו בעוואונדערן.

— פון וואנען נעהמט זיך עס?

קומט עפעס פאר אין לאדז איז עס מיט א פיעל גרעסערען פרסום, מיט א גראנדיעזער פאמע...

אנדערע טענה׳ן, אז עס איז אנ׳אמע־ריקאנער בלאף, נאר מיר דוכט זיך, אז אין אועלכע מאמענטען איז לאדז ווייט פון בלאף—די בענייסטערונג איז א גאנץ נאטירליכע, אנ׳אויפריכטיגע...

די טרוקענע לאדזער ש״וויאט־און קאמנארען־יודען בעזיצען אויך א געוויסע דאזיגע פאזיציע און ראמאנטיק, האבען זיי פאר עפעס גייסטיגערעס, פאר רוחניות...

זיי ווייסען ווען זיך צו בענייסטערן פאר׳ן קערבעל און פערשטעהן אויך זיך צו האלטען, ווען עס קומט א גייס־טיגער יום־טוב!

מיר האבען שוין עטליכע מאל בײַ־געוואיינט גראנדיעזע ליטעראַרישע יום־טובים אין אונזער שטאדט און נישט איין מאל האבען לאדזער ארויסגעוויזען זען אנ׳אמת׳ע התלהבות צו אונזערע קינסטלער פון וואָרט.

דער אינטערעס צו הייגטיגען ליטע־ראַרישען יום־טוב איז אבער אנ׳אי־

סערגעוועהנליכער אפילו פאר לאדזער.

און דאס איז זיכער דערפאר, וואס פרישמאן איז א לאדזער קינד!

פרישמאן איז געבוירען געוואָרען אין נערזש און ערצוגען געוואָרען אין לאדז.

אין לאדז האט ער זיינע בעסטע יוגנט יאהרען פערבראכט, מיט לאדז איז ער פערבונדען מיט פיעל יוגענד־ערינערונגען און אין לאדז האט ער אויך נעגוג נוטע פריינד, נאהענטע און בעקאנטע.

פרישמאן איז א לאדזער און לאקא־לער פאטריאטיזם פעהלט נישט בײַ אונז!

דער לאדזער פערשטעהט, וויז אבצו־נעבען כבוד א פרעמדען און בפרט נאך אנ׳אייגענעם.

און נאך א מעלה האט פרישמאן ער איז א לאדזער און וואוינט נישט אין לאדז; ער איז בעפרייִדעט און נאהענט מיט פיעל פון אונזער שטאדט און דאך איז ער ווייט פון אונז, ער איז שטענדיג א גאסט אין לאדז...

אין זיין שטאדט איז שווער צו זיין א נביא — ווען מען וואוינט אין דער שטאדט...

און פרישמאן וואוינט נישט אין זיין שטאדט!

אט דא ליענט בעהאלטען דער סוד פון דער בעזונדערער פייִרלעכקייט, מיט וועלכער אונזער שטאדט גרייט זיך צום הייגטיגען פרישמאן־יובילעאום.

פרישמאן׳ס גרויסקייט און זיין פער־זענלעכקייט טעסט מען מיט פערשיע־דענע ארשינען; בײַ איינעם איז ער גרויס אלס קריטיקער, דער צווייטער האלט פון איהם אלס סטילעסט; א דריטער איז פון איהם בענייסטערט אלס אייראָפּעער און עסטעט א. אז. וו.

לאדזער יודען האבען אבער נאר אנ׳אנדער מאס פאר פרישמאן׳ן—ער איז א גרוסער לאדזער יוד!

און דאס איז פאר לאדזער די הויפט־מעלה!

לאזאר י.

* * *

די בילעטען צום הייגטיגען פריש־מאן־אָוועד זענען שוין כמעט אינגאנ־צען אויספערקויפט, וואס עס בעווייזט וויי גואלדיג דער אינטערעס איז צום אָוועד. די קליינע צאהל איכערגעבליע־בענע בילעטען קאן מען בעקומען אין קאסע פון גרויסען טעאטער.

* * *

מיר מאכען אויפמערקזאם, אז אלע דעלעגאציעס, וואס האבען נאך ביז איצט נישט מיטגעטיילט וועגען זייער אנטייל, אז זיי מוזען זיך הייגט בײַטאג מעלדען אין די רעדאקציעס פון די הייגיגע יודישע צייטונגען, אדער פון 7 ביז 8 אין אָוועד אין דער קאנצעלאריע פון גרויסען טעאטער.

ווי מיר דערוויסען זיך, וועלען א חוץ די דעלעגאציעס פון די פיעל לאדזער פערייִנען און אינסטיטוציעס, אויך קומען צום הייגטיגען אָוועד א רייהע דעלעגאציעס פון די שטעדט ארום לאדז.

* * *

די פערזאנען וואס ווילען זיך בעטייל־ליגען אין דעם באנקעט, קענען זיך נאך ווענדען הייגט ביז 2 א זייגער אין די רעדאקציעס פון די הייגיגע יודישע צייטונגען.

די מיטגליעדער פון די דעלעגאציעס, וואס וועלען בעגריסען דעם יובילאר, מוזען קומען פעסטליך נעקליידעט.

די דעלעגאציעס, ווי אויך אנדערע פערזאנען וואס האבען בעקומען איינ־טריטס־קארטען, מוזען אבגעבען זייערע קארטען בײַם ארייננאנג אין טעאטער, וואו ס׳וועלען זיך געפינען די ארדנער מיט ספעציעלע אָבצייכענס.

אין דער הייגטיגער יובילעאום־פייע־רונג וועט זיך אויך בעטייליגען די בע־ריהמטע אמעריקאנער שושפיעלערין מאראם מאלווינא לאבעל, וועלכע גאסט־ראָלירט איצט אין לאדז. מאראם לאָ־בעל וועט דעקלאמירען פרישמאן׳ס גע־דיכטע אויף יודיש.

* * *

בעגריסונגען.

אויפ׳ן אדרעס פון „לאדזער טאגע־בלאט" זענען אנגעקומען איינינע בע־גריסונגען פאר׳ן יובילאר, אונטער אנ־דערע פון ה׳ שלום אש, וועלכער טע־לעגראפירט פון וואַרשו:

„לידער מו איך אבפאהרען קיין פעטערבורג און קען ניט קומען צו דער יובילעאום־פייערונג. איך שיק דעם יובילאר מיינע הערצליכסטע גליקוואונשען. אש״.

פון געוועזענעם אדעסער רב, דעם בעקאנטען געלעהרטען ה׳ חיים טשער־נאָוויטש:

„איך גראטולירע צו זיין יובילעאום דעם טאלאנטפולען שריפטשטעלער, ה׳ דוד פרישמאן, וועלכער האט אויפגעדעקט די וואונדען פון אונזער פאלק, כדי זיי צו הייילען, וועלכער האט צושטערט כדי צו בויען, זאל איהם בעשערט זיין נאך לאנג מיט א בענייטער קראפט צו ארבייטען און צו זעהען די פרוכט פון זיין ארבייט.

חיים טשערנאָוויטש״.

אויסערדעם זענען נאך אנגעקומען גליקוואונשען פון פערשיעדענע גרופען און פריוואט־פערזאנען.

וואס הערט זיך אין לאדז.

א פעראַרדנונג וועגען נייע טראַטוואַרען.

(ג) ווי בעוואוסט, האט דער פעט־ריקאָוועער גובערנאטאר געהאט פער־אָרדענט, אז די היענע הויז־בעזיצער זאלען אין אָרדנונג בדענגען זייערע טראָטואַרען, צוליעב דעם, וואס די פעראַרדנונג איז ביז איצט ניט אויסגע־פיהרט געוואָרען, איז איצט ארויסגע־געבען געוואָרען א נייע פעראַרדנונג, אז די דערמאָהנטע ארבייטען מוזען אין בײַם־פערמיטלונגס־קאמיסיע, א קאָ־מיסיע פאר „טעריטאָריאלע הילף", א קולטור־קאמיסיע א. אז. וו.

א פראפעסיאנעלער פעראיין פון „פריעזיער־סיביעקטען".

אויף א בעראטונג פון פריזיער־סוב־יעקטען, וואס איז פארגעקומען די טעג איז בעשלאסען געוואָרען צו גרינדען א פראָפעסיאָנעלען פעראיין פון די פריזיער־סוביעקטען, צום פעראיין וועל־לען אויך קענען אָנגעהערען די קעמע׳ס אין די דאמע־פריזיער־געשעפטען א. בײַטער־פעראיין פיהרט א ברייטע טע־טיגקייט לטובת די פאך־אינטערעסען און שטרעבט צו שטעהן אין א שטענ־דיגען קאָנטאקט מיט די מיטגליעדער. צו דעם צוועק ווערען געבילדעט צוויי פאך־קאמיסיעס פון די מעבעל־און בוי־טישלער מיט דער אויפגאבע אלוויטיג אויסצופארשען די פאך־בערעפנישען. מען האלט אויך בײַ׳ם גרינדען אנ׳אר־בייטס־פערמיטלונגס־קאמיסיע, א קאָ־מיסיע פאר „טעריטאָריאלע הילף", א קולטור־קאמיסיע א. אז. וו.

א פראפעסיאנעלער פעראיין פון „פריעזיער־סיביעקטען".

אויף א בעראטונג פון פריזיער־סוב־יעקטען, וואס איז פארגעקומען די טעג איז בעשלאסען געוואָרען צו גרינדען א פראָפעסיאָנעלען פעראיין פון די פריזיער־סוביעקטען, צום פעראיין וועל־לען אויך קענען אָנגעהערען די קעמע׳ס אין די דאמע־פריזיער־געשעפטען א. בײַטער־פעראיין פיהרט א ברייטע טע־טיגקייט לטובת די פאך־אינטערעסען און שטרעבט צו שטעהן אין א שטענ־דיגען קאָנטאקט מיט די מיטגליעדער. צו דעם צוועק ווערען געבילדעט צוויי פאך־קאמיסיעס פון די מעבעל־און בוי־טישלער מיט דער אויפגאבע אלוויטיג אויסצופארשען די פאך־בערעפנישען. מען האלט אויך בײַ׳ם גרינדען אנ׳אר־בייטס־פערמיטלונגס־קאמיסיע, א קאָ־מיסיע פאר „טעריטאָריאלע הילף", א קולטור־קאמיסיע א. אז. וו.

א פראפעסיאנעלער פעראיין פון „פריעזיער־סיביעקטען".

אויף א בעראטונג פון פריזיער־סוב־יעקטען, וואס איז פארגעקומען די טעג איז בעשלאסען געוואָרען צו גרינדען א פראָפעסיאָנעלען פעראיין פון די פריזיער־סוביעקטען, צום פעראיין וועל־לען אויך קענען אָנגעהערען די קעמע׳ס אין די דאמע־פריזיער־געשעפטען א.

פון האלץ־ארבייטער־פעראיין.

די נייע פערוואלטונג פון האלץ־אר־

ד. גל. אין ניכען וועט צונויפגערופען ווערען א ארגאניזאציאָנס־פערזאמלונג צו בעטראכטען דעם פראיעקטירטען אוסטאוו און צו קלייבען א לעגאליזאצ־יאָנס־קאמיסיע.

פערשיעדענעס.

(ג) אין צוזאמענהאנג מיט דער בי־טש פון מאגיסטראט, אז דאס מיני־סטעריום זאל אסיגנירען 150,000 ר. אויף צו פערשענערן די נייע לאדזער גאסען, האט נעכטען די שטאדט־אינ־ושענעריע לויט דער פערארדנונג פון גובערנאטאר פאטאגראפירט די נייע גאסען. כדי די פאטאגראפיעס אבצו־שיקען אין מיניסטעריום.

— (ג) דער פעטריקאָוער גובערנא־טאר האט ערלויבט נוסטאוו ערכארד צו עפענען א זאקען־פאבריק אויף פא־סאזש־שולין 36.

— (ג) דער נאטשאלניק פון דער נעהמען־פאליציי ה׳ ראכמאנינאָוו איז אלערהעכסט בעשאנקען געוואָרען מיט׳ן וולאדימיר־אָרדען פון פיערטער מדרגה.

— די ארבייטער און די לוינוועב־בערס פון דער פירמע „טענענבוים און מאלעוואנטשיק" האבען געוואָרפען די ארבייט, ארויסשטעלענדיג פאדערונגען פון א העכערן ארבייטס־לוין.

— אין ווישניאָוא גורא ווערט שוין די טעג געעפענט ה׳ ראפאפארט׳ס פענסיאָנאט.

— דעם 24־טען מאי וועט אין קאָנ־צערט־זאל פארקומען א קאָנצערט פון די שילער פון מיניצקי׳ס מוזיק־שולע.

— דער פעטריקאָוער גובערנאטאר האט פערלאנגט פון דער אָרטיגער מאכט נעגויע דאטען וועגען די קאפיטאלען, וואס די היענע פאבריקאנטען האבען צוואמענגעקליבען לטובת די פאמיל־יען פון די פאליציאנטען־אינוואלידען אין לאדז און דער אומגעגענד.

— מיטוואך, דעם 13 מאי וועט פארקומען צום צווייטען טרמין די אלגעמיינע פערזאמלונג פון בערזען־קאמיטעט אויף פעטריקאָווער 96. די פערזאמלונג וועט זיין גילטיג בײַ יעדער צאהל מיטגליעדער.

א שטרייק פון לוינוועבער־מייסטער.

(ג) דער פעראיין פון די לוינוועבער־מייסטער אין זשובארדו האט צוגעשיקט א מעלדונג דעם פאליציימייסטער, אז צוליעב דעם וואס א טייל פאבריקאנטען האט זיך אבגעזאגט זיי צו העכערען דעם לוין. אין דער צייט ווען דער גרעסטער טייל פון זיי איז די פאדע־רונג נאכגעקומען, האבען די לוינוועב־בער־מייסטער, וועלכע האבען שוין אויפסניי געהאט אנגעהויבען צו ארבײַ־טען, איצט ערקלערט א שטרייק.

די אויסערגעוועהנליכע פערזאמלונג פון „דראמאטישער קונסט".

(ג) אין דער אמעזענהייט פון העכער 50 מיטגליעדער איז געכטען נאכמיטאג אין איינעם לאקאל (זאמדזקא 5) פארגעקומען די אויסערגעוועהנליכע פערזאמלונג פון פעראיין „דראמאטישע קונסט".

אלס פארזיצענדער ווערט געוועהלט ה׳ ג. וואלפערט, בײַזיצענדע זענען געווען די ה״ה וויזאוטסקי און אדלערבערג; סעקרעטאר—ה׳ פאגער. פון פארגעלעזענעם בעריכט איז צו זעהען, אז דער פעראיין האט א דאנק דער מעסיגקייט פון דער צאטוויליגער פערוואלטונג אין פערלויף פון 6 וואָכען אויפגעלעבט. אין דער קורצער צייט האט זיך צוגעצויגען גאנץ מיטגליעדער, אינגעזאמדענעם איינינע לעזונגען און אויך דעם גרויסען „שלום עליכם"־אָוועד. פון קאסע־בעריכט איז צו זעהען, אז דער פער־איין האט בעשטאנדען העכער 300 רובל. דער ביו־דושעט ווערט בעשטעטיגט לוים זיין ס׳האט פראיעקטירט די צאטוויליגע פערוואלטונג:

די וואהלען געבען פאלגענדע רעזולטאטען: אין פערוואלטונג נעהען אריין די ה״ה לעזער כהן, ל. מאקרסקי, מ. שודראָווסקי, מ. אָרבאך א. מאָרגענשטערן, מ. נערשטיין און ה. ניי־סענהויז; אלס קאנדידאטען די ה״ה: מ. ניי־מאן, פאגער, א. בארנשטיין, סופצעקי און ג. וואלפערט. אין רעוויזיאָנס־קאמיסיע די ה״ה: אינזשינער ראבינאָוויטש, א. טענענבאום יונגער און ז. זעלמאנאָוויטש.

צום שלום ווערט אויסגעטיגט אנגענומען דער פארשלאג פון ה׳ כהן אויסצוקלויבען אלס עהרענמיטגליעדער פון פעראיין: מענדעלי מוכר ספרים, י״ל פרץ, שלום עליכם, דוד פרישמאן און ד״ר גתן בורנבוים.

די אויסערגעוועהנליכע פערזאמלונג פון פרויען־פעראיין „פאמאָ".

(ג) דעם פערגאנגענעם דאנערשטאג און אָוועד און אין איינעם אלקאל פון פרויען הולפס־פעראיין „פאמאָ" (פאלוידזיאָווא 20) פארגעקומען אנ׳אויסערגעוועהנליכע פערזאמ־לונג פון דן מיטגליעדער, אויף וועלכער ס׳איז בעהאנדעלט געוואָרען דן פאלגע־נען עפענען דן פעראיינס־שולע. אלס פאר־זיצענדער פון דער פערזאמלונג ווערט גע־וועהלט ה׳ ד״ר רודער, וועלכער לעדעט איין אלס בײַזיצענדע דן ה״ה ד״ר בעטע, פאוועל רוזמאן און פרוי בערלינער; אלס סעקרעטאר פרוי ליבזענס.

פרוהער בעהאנדעלט דן פערזאמלונג, וועלכען בעראטטער דן שולע זאל האבען אין נאך לענגערע דעבאטען ווערט בעשלא־סען, אז דן שולע זאל האבען דן אויס־גאבע צו געבען דן שולערינס אנ׳עלעמענ־טארע בולדונג מיט אויך פאך־קענטנישע. דן פערזאמלטע בעשלוסען דערויף נאך לענגע דעבאטען, אז דער קורס און דער שולע זאל דויערען בײַ פער יאהר, אין אויהר זאלען אויפגענומען ווערען שולערינס פון 11 ואהר אן. אין ערשטען יאהר זע־לעי אין דער שולע אויפגענומען ווערען בײַ 35 שולער א. ד. נ.

צום סוף פון דער פערזאמלונג ווערט געוועהלט אנ׳אויסשוסס־ראט אובער דער שולע אין א פעדאגאגישער ראט.

אר עכסטירט א פאטער־מערדער.

פרייטאג 11 א זייגער בײַ טאג האט א געהיים־אגענט בעמערקט אויף דער רוסקא נאס לויפענדיג א יונגען קריסט מיט א מעסער אין דער האנד און נאך איהם האבען זיך געיאגט אייניגע סטרו־זשעס. דער אגענט האט איהם נעכאפט, אָבער דאס מעסער האט דער קריסט שוין געהאט אוועקגעוואָרפען לויפענדיג. אויף זיין אנצוג זענען נאך געווען צו בעמערקען בלוט־פלעקען.

כעת דעם פערהער האט זיך דער ארעסטירטער אנגערופען סטאניסלאוו דראבארק, 20 יאהר אלט. און וואוינט אויף רוסקא 11. אין דעם זעלבען טאג, האט ער ערקלערט, איז געווען זיין גע־בורטס־טאג. צווישען איהם מיט׳ן פא־טער איז פארגעקומען א קריגע. ער האט ארויסגעכאפט א מעסער און דעם פאטער געמאכט איינינע וואונדען.

דעם פאטער־מערדער האט מען ארייַ־געזעצט אין טורמע.

צום פארפאל מיט׳ן יוד אויפ׳ן פאביאניצער שאסעע.

(ג) ווי מיר האבען שוין פרייטאג מיטגעטיילט, איז דער פאביאניצער טראמוואי בײַ קסאווערעוו ארויפגעפאה־רען און שווער פערוואונדעט דעם יוד ישראל קוואל פון גלובנא גאס № 60, וועלכען מען האט אבגעפיהרט אין פאביאניצער שפיטאל. ווי מען טיילט אונז איצט מיט, איז דער יוד אין שרעקליכע ליידען אין שפיטאל גע־שטארבען. דער טראמוואי האט איהם צוברעכען אלע ריפען און אויך דורכ־געשניטען די לונגען. פרייטאג פארמי־טאג האט מען דעם יוד נעפאלמעסט און אויך קוכר געווען אויפ׳ן פאביאני־צער בית־עולם. דער דער׳הרג׳עטער איז אלט געווען 42 יאהר. ער האט איבערגעלאזט א פרוי מיט 5 קליינע קינדער.

טעאטער און מוזיק.

צו מאראם לאבעל׳ס גאסטשפיעלען.

פרייטאג אין אוועגד איז צום ערש־טען מאל אויפגעטראטען אין גרויסען טעאטער די בעריהמטע אמעריקאנער יודישע שושפיעלערין מאראם מאלווינא לאבעל און מען קאן אהן א גוטמ זאגען, אז אזא יודישע קינסטלערין האט לאדז נאך נישט געזעהן. אין דער פיעסע „מאראם איקס", וואו זי שפיעלט די הויפט־ראָלע האט זי ארויסגעוויזען אזא מעכטיגען דראמאטישען טאלענט. אזא גוואלדיגע ביהנענטעכניק, אזא פאלקאמענע קינסטלערישע בעארבייטונג פון דער ראָלע, אז דאס פובליקום איז געבליבען פערבלעפט און היפנאטי־זירט. מאנכע מאמענטען האבען גע־ריהרט ביז טרעהרען מיט דער עכט־קייט און נאטירליכקייט פון איהר שפיעלען. דאס פובליקום האט די גרויסע קינסטלערין שטורמיש אויפ־גענומען און איהר נעמאכט רוישענדע אוואציעס. מארגען אין אוועגד וועט זי ווידער אויפטרעטען אין דער אייג־נער ראָלע. אויספיהרליכער—אין א ווייטערדיגער נומער.

רעדאקטאר: י. אונגער.
פרויסנגעבער: (ע. האמבורגסקי. (א. טענענבוים.

גרויסעס טעאטער דיר. י. זאנדבערג.

א זעלטענער גאסט אין לאדזער גרויסען טהעאטער

מארגען מאנטאג 28־טע פאפולערע פארשטעלונג פאר׳ן האנדווער־קער־קלוב. פיערטער גאסטראל פון דער גרויסער קינסטלערין די פון אלען אנערקענטען בעסטע יודישע דראמאטישע שיש פיעלערין, וועלכע האט זיך ער־וואָרבען א גרויסען נאמען אויף דער אינטערנאציאנאלער ביהנע.

מיסס מאלווינע לאבעל

נעשפיעלט ווערט צום 4־טען מאל אלעקסאנדער בים סאנס דראמא

מאדאם איקס

אין וועלכער די גרויסע קינסטלערין אונזער מייערער גאסט מיסס מאלווינע לאבעל טרעט אויף אין איהר טריאומף־ראָלע אלס „מאדאם איקס".

אויסער אונזער ליעבען גאסט בעטהיליגען זיך אין „מאדאם איקס" די בעסטע קרעפטע פון אונזער בעוואוסטען אנסאמבל.

בילעטען בײַ זעהר בילינע פרייזען בעקומט מען שוין פון הייגט ביז מאנטאג 5 א זיינער אין מאגאזין בײַ ה׳ ליקיערמאן דויעלנא 2 און אין קלוב זאמאדזקא 5.

אנאנס: פיר די נעכסטע גאסטראלען פון אונזער ליעבען גאסט די גרויסע קינסטלערין מיסס מאלווינע לאבעל ווערט פארבערייטעט אויפצו־פיהרען ארציבאשעוו׳ס דראמא

די אויפערזוכט.

טאבעלע

1־טער ציהונגס־טאג פיערטער קלאס 202 פוילישע לאטעריע.

10000 רובל—נומער 19774. 4000 רובל—נומער 8625. 600 רובל—נומער 8913 19818. 300 רובל נומער 2641 2911 3847 6460 8308 12140 15182 15682 17870 20726 21923 22063. 90 רובל—נומער 2035 2211 2588 2661 3190 3673 3717 3964 6993 7322 7615 7803 8221 9948 11587 11888 12007 12499 13100 13211 13237 13251 13457 13684 13799 13856 15019 15293 15390 16102 16383 16461 17045 18330 18541 20071 21230 21978 23381

צו 75 רובל אויף פאלגענדע נומערען:

601 14 74 10 503 83 10 409 65 51 347 50 233 96 112 70
300 258 68 134 28 22 17 1015 34 905 859 83 62 727 87 51 15
56 50 202 23 111 2027 957 54 43 642 95 78 62 556 475 61 48
952 89 88 50 41 24 17 800 60 708 87 83 67 36 35 618 585
39 633 87 84 415 34 14 313 297 84 40 138 76 55 53 41 3028
533 73 53 40 429 88 304 47 4129 89 938 96 58 42 801 72 724
454 333 90 71 63 235 151 91 5040 87 900 50 48 820 97 664 54
27 917 87 813 88 84 41 733 60 33 31 5 600 71 2 500 97 69
88 64 45 442 98 76 45 143 99 50 46 38 10029 95 94 953
394 249 107 43 11029 72 64 908 32 819 785 89 83 68 55 619 549
418 71 94 98 594 610 45 77 78 712 35 808 17 42 916 98 12005
914 73 72 868 96 55 410 95 50 342 86 75 201 86 53 31 108 42
713 622 77 68 58 56 48 535 477 260 184 97 89 13036 47 81
445 348 285 93 133 90 81 14047 32 28 920 80 873 94 65 34 80
322 50 124 90 15090 57 954 87 25 812 735 671 63 21 508 85 77
713 31 413 87 69 45 32 90 56 32 514 38 55 659 36 44 86 315
25 300 59 33 219 49 38 143 16012 994 64 35 833 97 94 14
902 91 88 69 853 733 94 91 61 617 39 60 504 9
715 17 93 69 520 75 53 15 404 336 233 113 96 81 75 17040
79 474 370 67 63 31 219 105 8 65 88 26 18 878 957. 25 36
924. 72 64 39 818 96 761 88 33 25 23 20 19 618 60 53 509 87
49 704 83 58 623 86 579 85 66 452 271 3 72 101 92 84 19052
482 305 92 50 200 71 102 57 85 86 20057 57. 842 95
352 271 133 96 93 89 81 72 21045 97. 82 74 932 9 804 524
137 22043 46 31 922 96 886 87 84 79 754 88 686 517 59 410 77 65
813 750 92 51 634 34 513 315 94 30 22 207 81 60 73 53
352 23014 42 63 135 69 97 213 20 25 58 308 24 411 46. 73. 936

האט רחמנות!

די אלע מענשען, וועלכע האבען גע־נומען לאטעריע־לאזען בײַם קאלעקטאר איטשע נערשט, וועלכער איז לײדער פלוצלונג געשטארבען, ווערען זעהר גע־בעטען צו בעצאהלען פאר זיי די יתומים פון פערשטארבענעם, וועלכע זענען לא עלינו געבליבען אהן מיטלען צום לעבען.

די יתומים ווסכארניא נומער 16

Lodzer Tageblatt № 98 לאדזער טאגעבלאט

סקאלא-טעאטער

דירעקציאן יוליוס אדלער און ה. סיראצקי
ציעגעלשטר. 18, טעלעפאן 15-04.

דיענסטאג ד. 19-טן (6) מאי אום 8 אזיגר דער

בענעפיס

פון דער מיגדער- יעהריגער ארשיסטן

דינא קעניג

געשפיעלט אום ווערן גארזינ'ס דרשמע

„דער אומבעקאנטער"

„די שרעקליכע סודות"

דיענסטאג אונווידערופליך צום לעצטען מאל

הייגט זונטאג אום געשפ. ווערן צום 2-טען מאל די גלענצענדע לעבענס-פיעסע אין 4 אקטן 8 בילדער

די בלינדע יתומה

1 בילד: טעפלישער פלאן פון דן באנדיטען; 2 בילד—דער איבערפאל אין גארטען; 3 בילד—די געוויסענסכיסע פון א גנב; 4 בילד—דער שרעקליכער פלאן; 5 בילד—א דרשמע אויפ'ן בית-הקברות; 6 בילד די נוטע בשורה; 7 בילד—אין געפענגניס; 8 בילד—סוף גנב לתלית

א דאנק דעם רעכטן סיגושעט און דעם גוטען אינדרוק וואס די פיעסע מאכט אויפ'ן צושויער איז „די בלינדע יתומה" איבעראל געשפיעלט געווארען ביי פאללע הייזער א סך מאל נאך דער רייהע.

אנאנס!

אין פארבעריטונג ארציבאשעוו'ס מעסטערווערק

„די אייפערזוכט" (РЕВНОСТЬ)

איבערזעצט דורך י. שענוואלד.

צום שלוס א נרויסער דיווערטיסמענט מיט דער בעטייליגונג פון דער גאנצער טרופע בילעטען שוין צו בעקומען.

צום לעצטען מאל.

בילעטען זענען שוין צו בעקומען אין די קאסע פון טהעאטער.

קאנצערט-זאל, דזיעלנא 18

17.000 מענשען האבען שוין דאס בילד געזעהן

קאנצערט-זאל, דזיעלנא 18

17.000

הייגט זונטאג פון 4 א זייגער נאכמיטאג ווערט געוויזען

„די שטיפמוטער"

אריהרענדע דראמע פון לאדזער יודישען לעבען אין 4 טיילען.

דער אינהאלט פון דער דראמע, וועלכע איז יעדען לאדזער גוט בעקאנט, איז זעהר שפאנענד און ריהרט יעדען מענש ביז צו טרעהרען. דאס בילד, וועלכעס איז אויסגעפיהרט פון די בעסטע יודישע ארטיסטישע קרעפטען, ווערט אויפגעפיהרט אין לאדז הייגט פון 4 אוהר נאכמיטאג.

צום בילד איז צוגעפאסט ספעציעלע יודישע קאנצערט-מוזיק

אונטער דער לייטונג פון בעקאנטען מוזיקער ה' פעטערסבורסקי.

אויף פערלאנג פון פובליקום האט די דירעקציע איינגעריכטעט, אז די אויפשריפטען זאל זיין אויך אויף יודיש.

פרייזע: גאלעריע 20 קאפ. שטוהל 30, 40, 50, 75 קאפ. און 1 רובל.

ווארשויער דירעקציאן זלאטשעווסקי.

הייגט און מארגען א. א.

CASINO

די געהיימניספולע ווילא

גרויסער דעטעקטיוו-שלאגער אין 6 טייל. מיט דעטעקטיוו ראבינזאהן אין דער הויפטראלע.

אקטואל ליטעט! נאר וואס אנגעקומען!

סטעפלע-חאזע אין ליווערפאל

די גרעסטע פערד-וויסשיגעס אין ענגלאנד.

אנערקענט בעסטע מוזיק דער שטאדט.

פון הייגט א גרויסע סענסאציע!

SFINKS

פון הייגט א גרויסע סענסאציע!

דיעראבטרונג פון קאווכאז

גרויסעס קריעגס-דראמא אין 8 טיילען. צוליעב דער קריעג אין מעקסיקא איז זעהר אינטערעסאנט דאס בילד צו זעהען. געוועהנליכע פרייזען: 15, 20 און 30 קאפ.

פאלשטענדיגעס נייעס פראגראם:
נור ביז מאנטאג

ODEON

אין לייבענגרוב

שפאנע. דראמא אין 3 טיילען, נעשפ. צווישען ווילדע היות.

די שענע לאנד-ווירטין

הומארעסקע.

הינט-אקראבאטען

עטוואס גאנץ נייעס אין וואריעטע-נומערן.

אויסער פראגראם: **דער לייכט-טורם-וועכטער** שפאנערדע אמעריקאנישע דראמא.

מארגען מאנטאג: יוגענד-פארשטעלונג אנפאנג האלב 4 אוהר, פרייזען 5 און 10 קאפ.

A. O. Teschich & Co

(Inhaber A. O. Teschich und Paul Kessler)

Lodz, Widzewskastrasse Nr. 62, Lodz.

empfehlen:

Beste inländische Stein-Kohlen für Fabriks- und Hausbedarf. **Zabrzer Stück, Würfel I, Würtel II u. Nuss-Koks,** vorzüglich geeignet für Central-Heizungs-, Saugasmotor-Anlagen und Schmiede-Zwecke, **Portland-Cement, in- und ausl. Chamottesteine, Chamottemehl, Terracottaplatten, glasierte Platten für Wandverkleidungen, Zinkblech, Teer-Asphalt, Goudron, Klebemasse** etc. etc.

Ausführung v. Asphaltirungs-Arbeiten, Terracottafussboden- u. Wandverkleidungs-Belag.

Wir machen die Herren Interessenten ganz besonders auf unsere vorzügliche, aus nur erstkl. Rohmaterialen, nach unserem eigenen verbesserten Verfahren hergestellte

Asphalt-Dachpappe „Bitum" sowie Asphalt-Pappe „Bitum" ohne Sand

prämiert mit goldenen u. silbernen Medaillen, aufmerksam

Jede Rolle Asphalt-Dachpappe unserer Fabrikation ist mit Plombe u. nebenstehendem gesetzlich geschütztem Waren-Zeichen versehen, worauf wir zu achten bitten.

5485 9

וועגען היילען לונגען-קראנקהייטען.

די שרעקליכע פארטשרייטען, וואס די לונגען-קראנקהייט מאכט אין אונזער געגענוואר (אויף בלויז שוינדזיג טויזנט שטארבען יעהרליך 23000 מענשען) האט צוגעצויגען אויף זיך די אויפמערקזאמקייט פון די פארשער און די אלגעמיינהייט.

צום קאמפף מיט'ן גרויזאמען שונא האבען זיך פערבונדען לויטיעס בעגען טובערקולאז און עס האבען זיך דא אין דארט געריגדעט א ביסעל ערהאלטונגס-ערטער, ליידער קען אבער א קליינע צאהל קראנקע בעקומען אין זיי פאר זיך א ארט. וואס דארפען אבער מהנען נישט בלויז די סאנא-טוריעס נור די גאנצע מאסע, וועלכע לעבט דעם אויף בראנכיט, אסטמע, חראניש הוסטען, לאנגדויערענדע לונגען-קאטארן, פלעגמאטישע א. ד. ג. די פאלגען פון וועלכע זענען מיסטענס לונגען-סיקאטעס. די נייעסטע ווייסענשאפטליכע בעאבאכטונגען גיבען ענדליך די אנגלייכע א גנסער און מיר מיינען, אז אונזער חוב איז זיך צו טיילען רערמיס מיט אלע קראנקע.

„נאך לאנגיעהריגע אנגעשטרענגטע בעאבאכטונגען איז ערגינדען געווארען א היילונגס-פרעפאראט אונטערן נאמען „א-נאסאל", וועלכע בעשטעהט פון בלויז וואוקס-וואצלען. „אנאסאל" איז א ראדיקאל מיטעל געגען קראנקהייטען פון אטהמונגס-ווערגען ווי: בראנכיט, אסטמא, לונגען-קאטארר, אינפלוענצע, קאקליוש. בי סוגאטעס דזיינפעציערט עס די לונגען און פערפיליגט די שווינדזוכט באקטעריען, וועלכע זענען די אורזאך פון צעליינונג פון די לונגען. דאס אויסערגעוועהנליכע הייל-מיטעל איז אנערקענט פון די אויסלענדישע און אונזערע ערצטליכע אויטאריטעטען און אויספראבירט דורך טויזענדער קראנקע אין מיט שטעמס גוטע רעזולטאטען, גיבט די האפנונג, אז לונגען-קראנקהייטען וועלען אויפהערען צו זיין די גרויזאמע פיינט פון דער איצטיגער צייט.

אלע אפטייקען און אפטייק סקלאדען זענען פערזארגט מיט דעם מיטעל, און זיין קליינער פרייז גיבט די מעגליכקייט יעדערן קראנקען אויסצונוצען דאס וואהלטהעטיגע הייל-מיטעל. 6555 4 1

גוט און בילליג פערשידענע צייטונגען שלאפשלעד וויז אויך סאטין-שלאפרעק. דרעזנאווסקא 9 אין דער קוויר-אפיציע ביי היינטרויב. 19 2 1

איזערנע קאסע!

גוטע פאבריקאט פאן פטער געווכערט וואפארט צו פערקויפען. דא ווענד אויך 4 צימער עס קיכע פראנט מיט וועטליכע בעקוועמליכקייטען פאן יוגלי בים ווירמע צו פערמיעטען פאנסקא 85 עקע אנדרזעיע 83-7 Telef. 33-78 990

צו פערמיעטען

פון 1 יולי, אין גוטען פונקט נעוועלבער מיט שעהנע היסטאריש אויך פראנט-וואהנונגען פון 2 3 צימער עס קיכע מיט בעקוועמליכקייט אויף גלובנא № 67a צו ערפאהרען בים הויזווירט ל. לעשטשינסקי גלובנא 57. 52 996

פון 1-טען יולי 1914

צו פערמיעטען פערש. גרעסערע וואהנונגען מיט אלע בעקוועמליכקייטען אין א ווייטער הויז. בילליגע פרייזען. צו ערפאהרען בים סטרוזש, פאסאזש-שולץ 16. 947

א זייגערמאכער-גיזעלען

איז זאפארט נעסוכט ביי ל. גרינבוים, גלובנא 54. 941 3 3

סווערט געזוכט צו קויפען

געברויכטע אייזענטרעפען, טהירען אין פענסטער, אפערטען סוף. ע. ס." ווערען געבעטען אבצוגעבען צו ל. עט ע. מעטאל עט קאמפ. פערזיקויר 102. 5572

זאקען-ארבייטער

צום אויפשטויסען אויף פטנע מאשינען ווערען געזוכט ביי ב. עשטיין, דלוגא 31. 964 2 2

! זאממערוואהנונג !

אין איינער שעהנער טראקענער געוונדע געגענד גרויסער סאסנאווער וואלד 1 מי. גוטע פאן מראמווי סטאציע אדעלמאנטק ווינד נאך צו פערמיעטען 2 צימער עס קיכע פראנט מיט וועטליכע בעקוועמליכקייטען פאן יוגלי בים ווירמע צו פערמיעטען פאנסקא 85 עקע אנדרזעיע פאנסקא 85 בים הירש. טעלעפאן 83-7. 990 Telef. 33-78

אקריטשע געזעלען

מיט אויך הערען-שנידער ווערען געזוכט ביי י. מאנזונאק פעטריקויער 38. 27

צו פערמיעטען פון 1-טען יולי איינע גרויסע שאפע אויף קוילען אדער אנדערעס נעבריוך מיט אויך 2 וואהנונגען בעשטעהענד אויס 3 אונד 4 צימער מיט קיכע מיט אלע בעקוועמליכקייטען, זאגען-זייטע. צו ערפאהרען פאסאזש-שולץ 39 בים ווירטה. 15

צו זייגען א ארענטליך קינד נעהמט אן די פרוי גרינשפאן מלינארסקא 8 מ. 31

א פאדרענטשנע אין א לערן-מעדכען ווערען געבריוכט ביי א שנידערין. 24 אנדזשעיא 38 וואהנ. 11

א אקריטשע ארבייטער ווערט געזוכט, זאמאדזקא 21 ביי דראבינאווסקי. 28

וויכטיג פאר לאדזער מאגאזינערע פון אקריטשע ארבייט.

בראסבערגס פערסאנאל האט ערעפנעט א ווערקשטעל פון גוטע אקריטשע ארבייט צו בילליגע פרייזען. שענסטע פאסאנען מעטעל צו 1.75 קאסטיומען א. ז. מ. צו נידריגע פרייזע. **וויסכאדניא 25** פראנט III-טער שטאק מ. זאמעל. 22 1 2

א מערעל צו קינדער-אנציעג מיט קינדער-קליידלעך ווערט געזוכט, פעטריקאזער 38 מ. 7 23

שנידער-מעדכען, ווערדען געזוכט צו גוטע ארבייט ביי ווידאווסקי: ווידזעווסקא 13, וואהנ. 10. 20

ווענען היילען לונגען-קראנקהייטען.

די שרעקליכע פארטשרייטען, וואס די לונגען-קראנקהייט מאכט אין אונזער געגענד (אויף בלויז שווינדזיג טויזנט שטארבען יעהרליך 23000 מענשען) האט צוגעצויגען אויף זיך די אויפמערקזאמקייט פון די פארשער און די אלגעמיינהייט.

צום קאמפף מיט'ן גרויזאמען שונא האבען זיך פערבונדען לויטיעס בעגען טובערקולאז און עס האבען זיך דא אין דארט געריגדעט א ביסעל ערהאלטונגס-ערטער, ליידער קען אבער א קליינע צאהל קראנקע בעקומען אין זיי פאר זיך א ארט. וואס דארפען אבער מהנען נישט בלויז די סאנא-טוריעס נור די גאנצע מאסע, וועלכע לעבט דעם אויף בראנכיט, אסטמא, חראניש הוסטען, לאנגדויערענדע לונגען-קאטארן, פלעגמאטישע א. ד. ג. די פאלגען פון וועלכע זענען מיסטענס לונגען-סיקאטעס. די נייעסטע ווייסענשאפטליכע בעאבאכטונגען גיבען ענדליך די אנגלייכע א גנסער און מיר מיינען, אז אונזער חוב איז זיך צו טיילען רערמיס מיט אלע קראנקע.

„נאך לאנגיעהריגע אנגעשטרענגטע בעאבאכטונגען איז ערגינדען געווארען א היילונגס-פרעפאראט אונטערן נאמען „א-נאסאל", וועלכע בעשטעהט פון בלויז וואוקס-וואצלען. „אנאסאל" איז א ראדיקאל מיטעל געגען קראנקהייטען פון אטהמונגס-ווערגען ווי: בראנכיט, אסטמא, לונגען-קאטארר, אינפלוענצע, קאקליוש. בי סוגאטעס דזיינפעציערט עס די לונגען און פערפיליגט די שווינדזוכט באקטעריען, וועלכע זענען די אורזאך פון צעליינונג פון די לונגען. דאס אויסערגעוועהנליכע הייל-מיטעל איז אנערקענט פון די אויסלענדישע און אונזערע ערצטליכע אויטאריטעטען און אויספראבירט דורך טויזענדער קראנקע אין מיט שטעמס גוטע רעזולטאטען, גיבט די האפנונג, אז לונגען-קראנקהייטען וועלען אויפהערען צו זיין די גרויזאמע פיינט פון דער איצטיגער צייט.

אלע אפטייקען און אפטייק סקלאדען זענען פערזארגט מיט דעם מיטעל, און זיין קליינער פרייז גיבט די מעגליכקייט יעדערן קראנקען אויסצונוצען דאס וואהלטהעטיגע הייל-מיטעל. 6555 4 1

גוט און בילליג פערשידענע צייטונגען שלאפשלעד וויז אויך סאטין-שלאפרעק. דרעזנאווסקא 9 אין דער קוויר-אפיציע ביי היינטרויב. 19 2 1

איזערנע קאסע!

גוטע פאבריקאט פאן פטער געווכערט וואפארט צו פערקויפען. דא ווענד אויך 4 צימער עס קיכע פראנט מיט וועטליכע בעקוועמליכקייטען פאן יוגלי בים ווירמע צו פערמיעטען פאנסקא 85 עקע אנדרזעיע פאנסקא 85 בים הירש. טעלעפאן 83-7. 990 Telef. 33-78

צו פערמיעטען

פון 1 יולי, אין גוטען פונקט נעוועלבער מיט שעהנע היסטאריש אויך פראנט-וואהנונגען פון 2 3 צימער עס קיכע מיט בעקוועמליכקייט אויף גלובנא № 67a צו ערפאהרען בים הויזווירט ל. לעשטשינסקי גלובנא 57. 52 996

פון 1-טען יולי 1914

צו פערמיעטען פערש. גרעסערע וואהנונגען מיט אלע בעקוועמליכקייטען אין א ווייטער הויז. בילליגע פרייזען. צו ערפאהרען בים סטרוזש, פאסאזש-שולץ 16. 947

א זייגערמאכער-גיזעלען

איז זאפארט נעסוכט ביי ל. גרינבוים, גלובנא 54. 941 3 3

סווערט געזוכט צו קויפען

געברויכטע אייזענטרעפען, טהירען אין פענסטער, אפערטען סוף. ע. ס." ווערען געבעטען אבצוגעבען צו ל. עט ע. מעטאל עט קאמפ. פערזיקויר 102. 5572

זאקען-ארבייטער

צום אויפשטויסען אויף פטנע מאשינען ווערען געזוכט ביי ב. עשטיין, דלוגא 31. 964 2 2

! זאממערוואהנונג !

אין איינער שעהנער טראקענער געוונדע געגענד גרויסער סאסנאווער וואלד 1 מי. גוטע פאן מראמווי סטאציע אדעלמאנטק ווינד נאך צו פערמיעטען 2 צימער עס קיכע מיט בעקוועמליכקייטען. אנפראגען פאנסקא 85 בים הירש. טעלעפאן 83-7. 990

אקריטשע געזעלען

מיט אויך הערען-שנידער ווערען געזוכט ביי י. מאנזונאק פעטריקויער 38. 27

צו פערמיעטען פון 1-טען יולי איינע גרויסע שאפע אויף קוילען אדער אנדערעס נעבריוך מיט אויך 2 וואהנונגען בעשטעהענד אויס 3 אונד 4 צימער מיט קיכע מיט אלע בעקוועמליכקייטען, זאגען-זייטע. צו ערפאהרען פאסאזש-שולץ 39 בים ווירטה. 15

צו זייגען א ארענטליך קינד נעהמט אן די פרוי גרינשפאן מלינארסקא 8 מ. 31

א פאדרענטשנע אין א לערן-מעדכען ווערען געבריוכט ביי א שנידערין. 24 אנדזשעיא 38 וואהנ. 11

א אקריטשע ארבייטער ווערט געזוכט, זאמאדזקא 21 ביי דראבינאווסקי. 28

וויכטיג פאר לאדזער מאגאזינערע פון אקריטשע ארבייט.

בראסבערגס פערסאנאל האט ערעפנעט א ווערקשטעל פון גוטע אקריטשע ארבייט צו בילליגע פרייזען. שענסטע פאסאנען מעטעל צו 1.75 קאסטיומען א. ז. מ. צו נידריגע פרייזע. **וויסכאדניא 25** פראנט III-טער שטאק מ. זאמעל. 22 1 2

א מערעל צו קינדער-אנציעג מיט קינדער-קליידלעך ווערט געזוכט, פעטריקאזער 38 מ. 7 23

שנידער-מעדכען, ווערדען געזוכט צו גוטע ארבייט ביי ווידאווסקי: ווידזעווסקא 13, וואהנ. 10. 20

16

בעקאנטמאכונג.

צו דער בעקוועמליכקייט פונ'ם געהרטען פובליקום האב איך ערעפנעט אין צענטרום פון דער שטאדט

אפישלאדען

עקע פעטריקויער און נאווראט 1

אין וועלכען עס איז צו בעקומען צו יעדער צייט זעמטליכע לעבענדיגע פישע צו מעסיגע פרייזען. מיט אויך הערען אויף האכצייטען, בעלער בעשטעלונגען אנגענומען מיט פונקטליכע אויספיהרונג.

מ. קאטשמארעק, נאווראט 1, מעל. 21-23.

זומערוואהנונגען

1 צימער אין 2 צימער אין קיכע מיט קאמפלעטע מעבעל-אינריכטונג אין א מאסנאווע וואלד, וועלכער איז פון לאדזער דאקטוירים אלס געזונד און פרוכטען אנערקענט געווארען, 20 מינוט פון פאבריקען מיט אייזענער ליניע אויפהרט וועגען נאך צו פערמיעטען. צו ערפאהרען אין טעגעל-מאגאזין פון לעאן סאלאמאנאוויטש לארז, 66 וויסכאדניא 66, טעלעפאן 26-31. 18 3 1

לערנינגען געגען באלדיגע צאהלונג מיט אויך יונגלעך וועלכע קענען ארבייטען, ווערען געזוכט אין דער שאכטעל-פאבריק צעגעליאנא 43. 21

א שעהנע שטוב

בילליג אבצוגעבען מיט עלעקטרישע בעלייכטונג פארטער פראנט, דזיעלנא 50. צו ערפאהרען בים שוהמאכער. 12—1

Утеряно свидѣтельство наложеннаго платежа за № 41351, на имя отправителя Ш. Райвичеръ, отправка Лодзь гор. Л. Ф. жел. дор. Кавказская Влад жел. дор. отъ 23/4 ст/ст. № 641098, съ наложеннымъ платежомъ на сумму 308 руб. 07 коп. 945 3 3

Шлойме Нусенъ Хиловъ Сторозумъ

потерялъ свой паспортъ выдан. гм. Быцкъ, Петрок. губ. Отдать въ полицію. 940 3 1

מעדלעך צו נייען

ווערען געזוכט ביי איך לערן-מעדלעך פראנצישקאנער 30 № וואהנ. 8, פראנט 2-טער שטאק. 977 2 3

Хана Файга Рахвалъ

потеряла свой паспортъ, выдан. маг. г. Кутно, Варшавской губ. Отдать въ полицію. 3 1 17

Ицекъ Саетъ

потерялъ свой паспортъ, выдан. пос. Могелице, Варшавской губ. Отдать въ полицію. 23

Тип. М. Гамбурскій и Ко., Лодзь, Петр. 16. Редакторъ: И. Угоръ. Издатели: Э. Гамбурскій, А. Тененбаумъ